

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romani ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Nr. 1033 Pres.

Prea onoratoru parinti protopresbiteri si onoratorilor preotiu si invetiatori din Eparchi'a Aradului:

Daru si salute dela Dumnedieu si binecuvantarea nóstra archierésca.

Venindu lã^{re} cunoscinti'a Venerabilului nostru Sinodu eparchialu de estimpu, cumca in timpulu mai nou, o parte considerabila a poporului nostru s'ar fi racitu tare de biserica, si prin urmare si de Dumnedieu si invetiaturile lui cele sante si fericitóre, si anume: cà n'ar cercetá biseric'a in Dumineci si serbatori, nu s'ar interesá nici chiar de folosirea drepturilor sale bisericesci, in societate cu alti n'ar fi condusa de spiritulu crestinatátii; ci din contra s'ar fi pregonindu si rebunandu unii asupra altor'a, cà printre poporu s'ar fi latindu in mesura mare concubinatele séu casatoriile stricate, si cà asia poporulu ar scadé in religiositate si moralitate si apoi firesce lipsitu de darulu si ajutoriulu celui de sus, ar scadé tare si in averea si binecuvantarea casnica séu familiara, inclinandu spre decadere.

Deci considerandu ven. nostru Sinodu, cà asemenea aparitiuni sunt simptomele séu semnele cele mai invederate ale unei bóle grele si periculóse, de care patimescu sufletele la acea parte a crestiniloru nostrii, bóle pentru a càror vindecare este chiamarea Bisericei si a clerului a se ingrigi; prin conclusulu seu din 11/23 aprilie a. c. Nr. 82. Ne-a pofritu se luám tóte mesurile de lipsa pentru curmarea acelor rele, — prin vindecarea acestei bóle sufletesci, — pana cand inca n'ar fi pré tardiu.

Noi adencu miscati de acésta staruintia a venerabilului Sinodu, si petrunsi de detorinti'a nóstra archipastorésca, recunoscendu si din propri'a nóstrá esperiintia, cumca reulu intr'adeveru essista, si amenintia din di in di bunastarea si

fericirea materiala si spirituala a poporului nostru; precum n'am lasatu pan' acuma nici o oca siune nefolosita, si nici o detorintia a nóstra neimplinita intru interesulu turnei concediute noua dela Dumnedieu, precum n'a fost anu in care se nu fim emisu mai multe pastorale, si se nu fi tenu consultári cu parintii protopresbiteri, cu inspectorii de scóle, si cu alti inteliginti ai nostrii, in acésta privintia: totu asemenea grabim si acum a ni ridicá glasulu nostru archierescu catra Voi iubitiu nostrii, si acésta nu atât pentru a vi demandá in tonu de superioru catra subordinati, ci mai mult ca pre nisce frati si ffi iubiti ai Nostrii, ca pre cei ce sunteti cu noi impreuna lucratori in Vi'a Domnului, ca pre unii cari impreuna cu noi ati luat sarcin'a Apostolice, — venim a ve sfatuí, a ve indemná si chiar a ve rugá din adenculu sufletului Nostru: se ne punem cu totii si din tóte puterile nóstre, la cautarea si sterpirea bólei si relelor ce se arata in o parte mare a poporului nostru, se ne straduim cu totii din tóte puterile a aduce in poporu in locu de nepasare si instreinare, éراسi religiositatea si moralitatea, cultur'a si lumin'a cea adeverata, unic'a medicina, unic'a cale spre insanatosiare, spre fericire si manuire.

Precumca preotii de sus pana jos au detorinti'a principala de a sterpi ori ce rele din poporu, ce bantue pacea, liniscea, prosperarea, fericirea vremelnica si eterna, credu ca n'am trebuintia a arata aci mai pre largu, deorece fiecarele dintre voi o scie prea bine acésta. Tieniu inse cà este de lipsa se intonezu si aci sus si tare: cà preotulu si invetiatoriulu, care nu-si implinesce acea detorintia cardinala, de sigur si-atrage asupra-si cea mai grea respunderé inaintea lui Dumnedieu si a ómeniloru. Pre unulu ca acel'a nu numai Dumnedieu 'lu va certá si cercá chiar si in acésta viétia trecatóre, ca pe servulu celu nedemnu, din S. Evangelia, dar si posteritatea 'lu

va osendi că pre unu nedemnu de chiamarea sa, ca pre unu intratu intre pastori prin amagire si insielatiune, că pre unu vamesiu si fariseu ingrigitu numai se traga beneficiile oficiului, dar nu că sè-si implinésca datorintiele legate de oficiu.

Precum se scie din S. Scriptura si din esperimenti'a de tóte dilele, si precum este prea naturalu, acésta osenda, fiindu-ca ea se baséza pre unu reu facutu nu numai generatiunii de facia, ci carele se erezesce si la generatiunile urmátore, nefericindu-le pan la nepoti si stranepoti, se va descarcá si asupra familielor acelor preoti si invetiatori din neam in neam.

Cum vedeti este mare si grea responsabilitatea oficiului preotiescu si invetiatorescu iubiti mei, si urmarile cumpanescu greu in cumpen'a moralitáti si isbandei!

Am aflu cu cale a atinge acestea, nu cè dóra asi vré se dicu cumca ar fi multi astfelii de preoti si invetiatori nechiamati si nedemni; ei numai de a reflectá pre toti, si anume pre cei mai pucinu séu prea usioru cugetatori, la marea insemnatate si greu'a respundere a chiamárii lor, căci sunt unii dintre preoti altfelii buni, zelosi, evlaviosi, si morali, cari dupa trecutul lor au ténutu că ar fi destulu daca se vor ocupá cu serviciile dumnediesci, si asia au neglesu cealalta parte cardinala a chiamárii lor, adeca: vestirea si latirea cuventului lui Dumnedieu, prin graiu viu, prin cuventari ocasionali de invetiatura si morala.

Precum disei acést'a a potutu proveni din luarea prea usior a chiamárii; din care cauza nici nu li se póte imputá ca o crima a oficiului lor, nepasarea de pan acuma; inse cu atât mai multu li se va puté imputá pe viitoriu daca nu vor cautá a-si implini si in acésta parte detoriile chiamárii.

Pentruca preotimea se-si póta implini cu succesu si inlesnire detorintiele si in acea parte, credem se-i venim dupa putintia intr'ajutoriu, revocandu-i in memoria pastoral'a nóstra de anulu nou 1879, in care am aretatu mai pre largu atât relele ce apésa pre poporulu nostru, cât si modulu pentru vindecarea si delaturarea acelor'a; ér aici espunendu pre scurtu numai cele scrise acolo la pagin'a 12, dicem: „pentru preotii cu buna vointia va fi usioru a-si implini detorinti'a, daca vor procede facia de poporu precum procede unu parinte bunu la cultivarea si moralisarea familiei sale“.

„Unu tata bunu candu vede că fiii lui sunt buni ii-sfatuesce se continue a fi si mai buni, ér cand vede că ei inclina spre reu, atunci sfaturile lui sunt ne'ncetate si neobosite, priveghierea lui neadormita pentru de a-i impededá, de a-i abate dela calea cea rea ce duce la perire, si a-i in-

tórce la calea cea buna ce duce la viétia si fericire. Parintele celu bunu merge pana a-si pune sufletulu pentru binele filoru sei.“

„Preotulu inca este parintele poporului, prin urmare si elu are detorintia de a se ingrigi intru tóte pentru binele si fericirea poporului: pastoriulu celu bunu isi pune sufletulu pentru oile sale“.

Din acestea veti intielege iubitoru că sfatuirea, vorbirea, si invetiatur'a catra poporu, este midiloculu celu mai siguru pentru ajungerea scopului; pentru aceea se si considera cuventarea si invetiatur'a in biserica, de o parte cardinala a chiamárii preotiesci, pentru aceea o si vedem cu atât'a straduintia practisandu-se la alte confessiuni religioase.

Dorim se intielegeti iubitoru, că a sositu timpulu si elu este supremu, ca si voi cu totii, tineri si betrani, se incepeti a face si a téné cuventári de invetiatura si morala poporului in biserica, precát ar fi cu putintia in tóta Dumne'c'a si serbatórea, séu celu pucinu la tóta ocasiunea potrivita, adeca: cand crestinii pentru acte bisericesci ceremoniose se aduna in numeru mai insemnatu la olalta, ér invetiatorii de scóla se ve spriginésca intru invetiaturile vóstre, prin intarirea si repetirea celor invetiate de voi la feluritele ocasiuni ce li se oferu.

Este de prevediutu că vor fi unii preoti, cari vor crede, ca neavendu ei destula, séu mai multa invetiatura, nu vor puté téné asemenea cuventari poporului in biserica la binevenitele ocasiuni. Li observam inse unor'a ca acesti'a, că chiar de aceea am asemenatu Noi pe preotulu poporului, cu unu tata bunu de familia, că se aretam, că daca unu tata fara multa invetiatura póte dá cele mai bune sfaturi si indrumari familiei sale, cu atât mai usioru póte face acésta preotulu, carele a invetiatu mai multa carte, carele a trecutu prin cursurile teologice, si carele in tóta diu'a este, séu trebue se fie cu cartile S. Scripturi in mana, si cu cugetulu la Dumnedieu, si la virtutile si detorintiele fiintiei omenesci. Deci preotulu daca va voi si se va stradui, va puté usior dá sfaturile si invetiaturile cele bune si de lipsa poporeniloru sei.

Voim a dice, că acele cuventári, acele invetiaturi, potu fi cât de simple cât mai usióre, numai se fie acomodate impregiuráriloru, si trebuintieloru dilnice ale poporului, si se fie iesite din inim'a preotului apoi vorbite la inim'a poporului; si atunci de sigur vor fi bine roditóre.

In urm'a acestor cuventári de consfatuire si invetiatura, in poporulu nostru se va renasce si se va intari simtiulu celu vechiu de pietate, pentru carele dispositiunea de buna séma este eredita dela betrani, si chiar la acea parte de poporu la care acelu simtiu ar fi amortitu elu va renviá, si prin

acést'a poporulu nostru va incepe a se ridicá din starea cea trista, si va inainta in cultura si morala, in védia, onóre si respectu, in bunastare si fericire : si care alta bucuria mai mare pentru unu parinte decât vediendu pre fiii sei inaintandu catra bine si fericire ; care alta consolare mai mare pentru unu preotu decât vediendu pre poporenií sei, pre fiii sei sufletesci, prin straduintiele sale, prin invetiaturile sadite in inim'a loru, inaintandu catra bine si fericire !

Din acestea purcediendu Noi ve provocámu pre toti iubitoru, pre protopresbiteri, preoti, capelani si invetatori de scóla, ca dela diu'a primirii acestor litere pastorale inainte, se anuntiati poporului cá la cutare Dumineca si serbatóre, fiecarele dintre voi, ér unde ati fi mai multi la o biserica perondandu-ve unulu cáte unulu, veti tiené vorbiri séu cuventari de invetiatura in biserica, si asia se provocati pre poporu a veni la s. biserica, a luá parte la serviciulu divin, si la acele cuventari, observandu-i cá acelea au menitiunea de a-lu invetiá cum se inainteze in cele bune pentru sine, si placute lui Dumnedieu si ómeniloru, si asia cum se scape de multele rele ce-lu asuprescu, si se se apropia tot mai mult de bine si de fericire.

Pentru ajungerea mai usioru a scopului vi recomandám iubitoru, cetirea cartiloru sante, si procurarea manualelor de lipsa pentru cuventári ; ér parintilor protopresbiteri li-sfatuim din inima, ca fiecarele dintre densii, din cand in cand se intrunésca preotimea la cáte o conferintiá pentru a se consultá, a combiná, si a staveri impreuna modul de procedere, la ajungerea scopului ; la cari conferintie se fie invitati si consultati si invetatori.

In acele conferintie se se consulte si asupra modului cum s'ar puté inaintá mai cu bun succesu caus'a scolara, adeca : cum se procedá preotii si invetatorii, cu privire la feliuritele impregiurári locali, pentru promovarea invetiamentului nostru nationalu confessionalu.

Dorim se nu pérda din vedere nici unul dintre voi iubitorilor, ca daca antecesorii nostrii, preotii cei de demultu au avutu se indure multe necasuri de ale trecutului, si ei au infruntatu acele cu adeverata barbatia, si astfeliu ni-au conservatu noue unu bunu poporu moralu si religiosu, apoi noi cesti de acum, cari ne laudam cu mai multa invetiatura, si cari n'avem se infruntam atâtea greutáti cá antecesorii nostrii, se fim mai nehnarici si mai nepásatori de binele si sórtea poporului, ca antecesorii nostrii ? Acést'a nu se póte presupune de nici o preotime, cu atât mai pucin de noi, cari toti traím dela poporu.

Deci in firma sperantia, cá prin tienerea de cuventari in biserica la tóte ocasiunile binevenite

vom fi in fericit'a pusetiune de a aretá sinodului nostru eparchialu din anulu venitoriu, cele mai imbucuratóre rezultate pe terenulu bisericescu si scolariu : ve provocám pre toti iubitoru dela diu'a primirii acestei pastorale inainte, se incepeti cu tóta barbatia a tiené poporului aseminea cuventari, si prin sfaturi parintesci se ve nisuiti a-lu f. ce se se intereseze de biserica, de cultivarea sa, si de crescerea cea buna a tinerimei.

Deosebi provocám pre parintii protopresviteri, ca se imbarbateze, se ajute si se sprigine pre preotii cei ce ar avé lipsa de ajutoriulu loru intru implinirea acestei detorintie, apoi se se informeze cu essactitate despre acea : cum 'si implinesce fiecarele preotu detorinti'a, ce i se face prin aceste litere pastorale, si se arete incóce *pana la 15 martie 1880* in consciintia curata : cari preoti au tienutu, si cari n'au tienutu cuventári poporului in biserica ? cari preoti s'au interesatu, si cari nu s'au interesatu de cultivarea si moralisarea poporului, de crescerea si catechisarea tinerimei, de cercetarea scólei si promovarea invetiamentului, si cari nu s'au interesatu de acestea, si mai alesu cari preoti au grigitu de regula'ta incepere a prelegeriloru de scóla, si au procesu in acésta cauza conform cerculariulu nostru din 14 augustu 1877 Nr. 1852. Tóte acestea si pentruca avem si noi a relationá prosimului nostru sinodu eparchialu, dar si pentruca se ni cunóscem si noi preotii, cari si-implinescu, si cari nu si implinescu detorintiele loru.

Dorindu cá aceste invetiaturi, sfaturi si indrumari archieresci, se afle pamentu bine roditoriu in inimel vóstre, si se produca rodirile ce dorim in poporul nostru, — cu binecuventare archierésca am remasu

Alu Vostru de binevoitoriu Archiereu :

Aradu in 15 augustu diu'a adormirii Maicii Domnului 1879.

Ioanu Metianu *m. p.*
Episcopulu Aradului.

Santirea unei biserici si a unei scóle.

Batta in 19/31 augustu 1879.

Este mare liniscea suflet sca si consolatiunea, ce o semte cineva, cand dupa multe greutáti si sacrificie si-vede cutare scopu maretiu realizatu. In unu astfeliu de momentu uita omulu tót greutátile avute, si privindu la fructele osteneleloru sale este cuprinsu de o legitima mandria, acelu semtiementu, carele este dóra celu mai frumosu si celu mai placutu, ce-lu póte avé cineva in acésta viétia.

Acést'a este situatiunea, in carea se gasesce in momentul de facia poporulu nostru din comun'a Batt'a, protopresviteratulu Lipovei, cottulu

Timisiorei. Elu se luptă de multu, că se ridică locasiu Domnului, si astadi multiemita Celui Atotputinte si-vede realizata acésta dorintia. Astadi privesce cu mare bucuria la biseric'a si scóla sa, ambe pompóse, ambe demne de numele Acelui'a, Carele se adóra intrensele, si ale Cărui invetiaturi si adevveri eterne se propaga intrense e.

Bucuri'a acestui poporu se potentiéza in mesura si mai mare prin actulu solemn, ce s'a seversitu astadi intrensele. Pré Santi'a Sa, parintele episcopu diecesanu, *Ioan Metianu* a grabitu a veni in mediloculu nostru, că conform institutiunilor canonice ale bisericeii ortodocse se santiésca aceste focularie de cultura si moralitate.

Desu de diminéti'a se vedeau venindu din tóte părtille multime de poporu si inteligenti, nu numai romani, dar si streini, cu scopu că se asiste la acestu actu insemnatu.

Actulu santirei se seversì dupa tóte prescriptele canonice si rituali si cu cea mai mare solemnitate, oficiandu Pré Santi'a S'a cu mare asistentia. Dintre asisténti amintescu aci pe parintele protosincelu *Iosif Goldisiu* si pe parintele protopresviteru *Iosif Belesiu*. La finea santei Liturgii tienù Pré Santi'a Sa o cuventare, in carea aretà insemnatatea actului.

Dupa finirea ceremonieloru religióse se tienù unu prandiu, la care luara parte toti onoratoriù de facia. Aci, precum de sene se intielege, toastele nu lipsira. Dupa prandiu Pré Santi'a Sa plecà dela Batt'a lasandu poporulu consolatu si plinu de bucuria pentru actulu celu mare, la carele luase parte.

De ne vomu intrebá acum alu cui este meritulu intru ridicarea acestoru edificii frumóse, vomu dice că este alu comunei Batt'a. Ce ar fi fost inse, daca acésta comuna nu ar fi avutu in fruntea s'a acei zelosi conducetori ca veteranulu si binemeritatu protopresviteru, parintele *Ioan Tieranu*,*) dlu pretoru *Constantin Lazaru* si dlu notariu comunalu *Carabasiu*? càci precum sum informatu, durere, preotii nostri din Batt'a nu se pré potu laudá cu buna armonia. Mare meritulu intru ridicarea acestoru done edificii mai au si unii dni binefacatori, cari au venitu in ajutoriulu bisericeii si scólei cu contribuii marinimóse, intre cari amintimu la primulu locu pre Ilustritatea sa domnulu *Antoniu Mocioni*, carele a contribuitu spre acestu scopu sum'a de 500 fl. v. a.

In timpulu de facia se audu din tóte partile ridicandu-se plansori, că timpurile sunt grele si necazurile multe, precum si sunt in adeveru. Cu tóte acestea cutezu a afirmá, că unde este zelu

*) Dupa informatiunile nóstre parintele protopresviteru tractualu *Ioan Tieranu* n'a potutu luá parte la actulu santirii, fiindu împedecatú de unu morbu greu. Red.

si bunavointia si mai pre sus de tóte o conduce intielépta, acolo cu tóta greutatea timpului se potu face totusi lucruri mari si frumóse.

Daca o comuna ca Batta, carea nici dupa numerulu familieloru, nici dupa starea ei, nici dupa positiunea ei si nici dupa calitatea pamentului nu se poté numerá intre comunele mari din dieces'a nóstra, daca o astfeliu de comuna a potutu cladi din fundamentu in restimpu abia de 2 ani biseric'a si scóla atát de frumóse, incát ele aru poté infrumsetiá orice orasiu; apoi ce n'aru poté face alte comune mai mari si mai favorite de impregiurári din dieces'a nóstra?

Dea Ceriulu, ca se vedemu in multe partii ale diecesei manifestandu-se unu interesu atát de viu alu inteligentiloru nostri bisericesci si laici facia de biseric'a si scóla si rezultate atát de frumóse că in comun'a *Bat'a* si chiar si in celelalte comune din giuru.

In fine nu potu se nu amintescu si pe architectulu, dlu *Mateiu* din Lipov'a, carele a executatu cu atát'a succesu lucrarea acestoru frumóse edificie. Ele sunt o noua dovéda despre talentulu si cunoscintiele ce posede.

Unu martoru oculariu.

Tienut'a Serbiloru facia de Romani in caus'a despartirei ierarchice.

(Continuare.)

Audindu serbii despre miscările si petitiunile romanilor, sciura numai decát se eludeze, si se-si bata jocu de realizarea planuriloru romanilor, acusandu-i de rebeli, si dechiarandu tóte adunările loru de tumulturi periculóse pantru patria si troau, si la Aradu, in locu de episcopu romanu, pusera de administratoru pe *Iosifu Putnicu*, episcopulu *Pacratiiului* de origine romanu nascutu in *Simandu*, comitatulu Aradului si posesoru mare acolo, dara cu trupu si sufletu serbu, si cărui i-mai placea se fia cód'a serbiloru, decát fruntea romanilor. Acest'a dispunendu de tóte midilócele, si mai vertos de influintia asupra clerului subalternu, numai decát chiamà la sene in *Simandu*, unde petrecea la bunurile sale pre toti protopopii si administratorii protopresviterali, sfatuindu-i si amenintandu-i se recéda dela planurile lui *Nicóra*. Protopopii de frica, si ca se nu fie destituiti din posturi, declarara episcopulu *Putnicu*, că ei de feliu nu consentiescu cu *Moise Nicóra*, si prin amenintiári si fortia scóse dela protopopi in scrisu acésta declaratia si ei sermanii de frica nu avura incatrau, in contra cunoscintiei si convingereii si dederu. Asia a facutu romanulu mai totdéuna, si de aceea a remasu inderaptulu altoru popóra. Episcopulu *Putnicu* indata trimise deehiarati'a acést'a dinpreuna cu reportulu seu, la Metropolitulu *Stefanu Stratimiroviciu* in *Carlovetiu*, pe carele consistoriulu din Timisióra intr'unu cerculariu alu seu din 3 octomvre 1836 lu-numesce „*prévitezu*“, de este iertatu a se intrebuintiá acestu cuventu in biseric'a? Póte pentruca s'a sciutu luptá prévitejesce in contra romanilor?! *Stratimiroviciu* numai decát calatori la *Vien'a*, si spuse imperatului, că romanii nu au ómeni si bar-

bati cualificati pantru de a fi demni de episcopi, si cã *Moise Nicõra* este unu agitatoru si in urma cã este unu smintitu, aretandu imperatului si subscierile protopopiloru, dupa care urmã unu decretu aulicu, prin care se enuncia, cã *Moise Nicõra* se nu fie consideratu mai multu de reprezentantele clerului si poporului romanu din dieces'a Aradului. Ba mai multu la porunc'a Episcopului Putnicu se prinse de diregatorii comitatului, cari erau cunoscuti si pretini Episcopului, cã unui proprietariu mare, si mare parte serbi, si se puse in temnitia, de unde numai prin intrepunerile tataseu, care l'au dechiaratu de smintitu au fost scapatu, si apoi datu preste marginile patriei in *Romani'a*, unde a traitu pana la 1868/9, prin urmare si-a vedintu planurile sale realizate in vietia: adeca emanciparea bisericeii si despartirea ierarhica, a ajunsu metropolitu romanu la *Sibiu* in *Transilvani'a*, si Episcopi romani la *Aradu* in *Ungari'a* si la *Caransebesiu* in *Banatu*.

Alta incercare s'a facutu cu ceva mai tardiu prin romanii Banatieni din eparchi'a Timisorei sub conducerea bravului protopopu *Vasiliiu Georgeviciu* din *Timisiõr'a*. Despre acest'a se spune, cã in luptele cele a avutu imperati'a cu *Napoleonu Bonaparte* la 1813, din propriulu indemnu si curagiu, a stransu pe partea imperatiei unu numeru insemnatu de voluntari romani, cari s'au purtatu fõrte vitejesce in luptele din a 14—16 octomvre dela *Leiptzig*, pentru care lui *Georgeviciu* i-s'au sprimatu recunoscintia din partea curtiei, si i-s'a donatu pe vecie din dominiulu cameralu din *Cerenteasu* de langa *Timisiõr'a*, o bucata de pamentu, care elu sadindu-o cu vie, si pana astadi se numesce de tierani „*si'a protei*“. Elu basatu pe increderea curtiei imperiale, in asemanarea Aradaniloru, dupa mõrtea Episcopului *Stefanu Avacumoviciu* din *Timisiõra*. petitiunã cu multi alti romani din Eparchia la curte pentru a li se dã Episcopu romanu in *Timisiõr'a*, pentru care avu a suferi multe gõne si arestu dela serbi.

Asemenea facura si romanii din eparchi'a *Versietului* in *Banatu*, si fiindu cã metropolitulu serbescu din *Carlovetiu* *Stefanu Stratimiroviciu* disese imperatului, cã romanii nu au barbati preparati si apti pentru de a fi Episcopi; ei si-aveau si barbatulu loru, pre multu invetiatalu *Damaschinu Bojinca*, care in urmarea intrigiloru si uneltiriloru serbesci, trebui se iesa si se-si parascsa patri'a.

Inse ori cum s'au intemplat, aceste incercãri si petitiuni mari nu remasera vorba gõla in pustie, ci avura rezultatu mare si imbucuratori pentru romani; cãci de aci inainte la *Aradu* se aplicara numai Episcopi de nationalitate romana. Celu d'antaiu Episcopu la *Aradu* au fost *Ardeleanulu Nestoriu Ioanoviciu*, care dupa o pastorire scurta repausandu in Domnulu a urmatu *Bihoreanulu Gerasimu Ratiu*, era la *Timisiõr'a* si *Versetiu* in urmarea intrigiloru serbesci nu se aplicara deodată romanii, ci serbi, senu romani renegati si dechiarati si de serbi, cari inse au trebuitu se scie romanesc. Celu d'antaiu Episcopu, care a sciutu vorbi bine romanesc, a fost la *Timisiõr'a*, mai sus amintitulu Episcopu alu *Pacratului* si fostu administratoru a *Aradului Iosifu Putnicu*, (a se vedẽ circulariulu Archiepiscopescu din *Carlovetiu* ddto. 12 martie 1829) ẽr la *Versetiu Macsimu Manuiloviciu*, despre care se amintesce cã ar fi fost romanu de origine, si mai inainte a fost presiedintele consistoriulu *Oradanu*, a cãru nume pana astadi se mai pas-trẽza intre romanii *Bihoreni* sub numele de *Mia* senu

Mie. Elu a fost mecenatele, patronulu, si edecatoriulu spiritualu alu marelui *Siaguna*, pe care l'au adusu dela *Pest'a* la *Versetiu* si l'au inaintatu in tõte treptele preotiesci, si astu modu merita a se numi primulu Episcopu, care au lucratu desi indirectu la emanciparea si despartirea ierarhica a romaniloru de catra cea serbesca, prin aducerea si pregatirile lui *Siaguna*, care a si dusu in deplinire acestu actu mare. Episcopulu *Macsimu* dupa repausarea lui *Putnicu* a fost transmutatu la *Timisiõr'a*.

(Va urmã.)

D i v e r s e.

* **Stefan-Voeved Celu Mare** este titlulu unei brosiure aparute de curend in *Bucuresci*, tipografi'a *Stefan Mihalescu*, strad'a *Lipseani*. Autoriulu acestei brosiuri este d. *P. Verussi*, pictoru, profesorulu de estetica si istori'a artelorulu la scõl'a frumõseloru arte din *Jasy*, si de desemnu la scõl'a filorulu de militari, membru alu societãtii literarie „*Iunimea*“. Vieti'a si faptele õmeniloru mari au fost totdeun'a celu mai mare tesauru alu popõreloru, unu isvoru nesecaveru de invetiatura. De aceea felicitãmu pe d. *Verussi* pentru bun'a ideia de a dã in scurtu pe 46 pagine in man'a publiculu romanu si cu deosebire a junimeii vietii'a si faptele lui *Stefan Celu Mare*, a acelu Domnu, carele a luptatu pentru civilizatiunea crestina mai aprõpe o jumetate de seclu contra ordeleru semilunei incrunstate in sange. Oplu merita a nu lipsi din cas'a nici unui romanu carturariu.

* **In tipografi'a lui W. Krafft** in *Sibiu* a aparutu „*Catechismulu Calvinescu*“ impusu Clerulu si poporulu romanescu sub domni'a principiloru *Georgiu Rakoczy I* si *II*, transcrisu cu litere latine dupa editiunea *II* tiparita in anululu 1656, insocitu de o escursiune istorica si de unu glosariu de d. *Georgiu Baritiu*, tiparitu cu spesele Academiei Romanesci. Preciulu 60 cr. v. a. Acestu opu este de mare valõre atãt din punctulu de vedere limbisticu, cat si in genere culturalu. Escursiunea istorica si Glosariulu dlui autoriu a cunoscutulu decanu alu publicisticeii romane facu din acẽsta carte unu opu de mare precie. De aceea nu-lu putem recomandã din destulu publiculu nostru si cu deosebire dniloru preoti si invetiatori.

* **Dimissiunea miinstrului de esterne** alu *Austro Ungariei*, cont. *Andrassy*, dupa cum scriu diurnalele, este primita de *Majestatea Sa*. Urmatoriulu lui va fi, precum se scrie cu positivitate, bar. *Haymerle*.

* **Adunãrile de revisiune** ale Romaniei s'au redeschisu la 11 augustu. Siedintiele s'au prorogatu inse pana la 21 augustu din motivu cã nu sunt facute tõte preparatiunile necesarie pentru resolvirea cestiunii israelite.

* **Barbarismulu rusescu contra Nihilistiloru.** Despre purtãrile neomenõse ale guvernulu rusescu in constra nihilistiloru, serie unu corespondentu alu jurnalulu *D. F.* din *St. Petersburg*: In temnitã din *Charcov*, dintre 500 arestanti au muritu 200 in 2 luui. Se põte inchipui in ce positiune ingrozitõre au fost ei, daca in asia scurtu timpu au muritu asia de multi. Unu arestantu arunca farmeturi de pane prin ferẽstra la o pasarica; santinel'a vediendu i-a ordonatu sã se retraga dela ferẽstra; arestantulu neretragendu-se dupa celu antaiu ordinu, soldatulu trase cu pusc'a asupra lui si lu-impuscã. La vuetulu puscei a venitã patrol'a, si intrandu in temnitã a inceputu a mal-

trată si a ucide pe arestanti, cari se aparau. S'a facutu o ancheta, care a constatat că acelu arestantu nu eră culpabilu, fiindu că a aruncatu farmaturi de pane; soldatulu inse s'a achitatu, ér ceil'alti nihilisti au fost condamnatu la 25 ani munca silnica. Nihilistii au venitu la idei se scape prin balóne din temnitia, si in adeveru o incercare a si reusitu cu arestant' a dsiór'a Olga Gobuslevska, pe care au scapat' o 2 juri cu unu balonu. „St. R.“

* **O adresa curiósá.** Unu cetatiénu din calea Victoriei se pomensce deuna-di cu o scrisóre a unei case din Germania, prin care i-se trimite unu prospectu de nisce jocuri de loterie. — Adres'a pe plicu eră scrisa astfelu: Dlui G. C. calea Victoriei, Lipirea afisieloru oprita Nr. . . Bietulu némtiu, cand a notatu adres'a acestui cetatiénu, s'a uitatu pe fatiad'a casei, unde, pe langa numeru, este o tablitiá pe care e scrisu „Lipirea afisieloru oprita“; si, in nesciinti'a sa de limb'a romana, crediendu că este vre unu titlu alu proprietariului, a notatu si aceste cuvinte dreptu adresa. „Rsb.“

* **Gásca de smulsu.** Dómn'a Z.... voiá se plece la bai. Ea se adreséza doctorului seu si cere se-i dea o recomandatiune la unulu din doctorii bailoru unde se ducea. Pe drumu avú curiositatea a deschide scrisórea, si éta ce ceti: „Iubite confrate, ti-trimitu o gásca buna de jumulitu. I-am smulsu eu multe pene, dar totu mai are de ajunsu si pentru d-ta.“ — Tabloul! „Rsb.“

* **O istoria de cocori.** La inceputulu lui iulie se descarcá o furtuna peste satulu Löwenberg, de langa Trebbin. Unu fulgeru loví o siura, si o aprinse; impreuna cu acést'a arsera inca trei curti. Pe unulu din edificii se aflá unu cuibu de cocori, cari de mai multe dile aveau pui. Flacarile se apropiu totu mai tare de salasiulu acestoru paseri, care se uitau cu ingrigire la pericolósá loru positiune. De odata muerusc'a apucá unu puiu cu cioculu, se ridicá cu elu din cuibu si lu-duse pe o livadia aprópe de orasiu, unde in curend veni si barbatasiulu. Pe cand veghiá acést'a langa copilulu mantuitu, mam'a se întórse la cuibu. Clontianindu cu frica incungiuirá ea cuibulu, cand puiu, speriatu de arsitia, cadiú din cuibu in siur'a aprinsa. Acum nu mai erá timpu de ganditu. Impinsa de iubirea materna, muerusc'a, fara frica de fum si flacari, sburá dupa elu si in curend se întórse, la parere nevatemata, purtandu puiu in cioculu seu. In diu'a urmatóre cadiú pe piati'a din Trebbin unu cocoru, care nu se puté tiene pe picióre. Unu agentu de politie lu-luá si lu-duse in locuinti'a sa din cas'a sfatului, unde in curendu fú recunoscuta paserea, care si-arsese piciórele scapandu-si pui din flacari. La consiliulu mediciloru i-se pusera pe picióre cataplasme cu oleiu de inu, pe care ea le suferi cu linisce. Dar nici barbatasiulu nu remase neactivu. Elu ingrigiá de pui si din cand in cand veniá la cas'a sfatului, ca si cand ar fi voitu sè-se informeze despre starea bolnavei. Acést'a ii-respondéa clotianindu. ér barbatasiulu multiamitu se ducea éra si se védia de pui. Copiii de scóla aduceau in tóta diu'a brósce bolnavei, care le mancá cu mare pofta si din cand in cand se incercá se amble. Acést'a nu i-reusi decát peste vre-o siépte dile, cand fú ea redata familiei sale afectuóse. „Alb. C.“

* **Unu camatariu din Vien'a** a imprumutatu câteva sute de florini plugariului Köpf din Gottwies, care suma in scurtu timpu a crescutu la mii de florini. Creditoriulu, bunu de inima cum erá, a datu in ju-

decata pe debitorulu seu si nu multu dupa acést'a a facutu se i-se liciteze averea frumúsa — se întielege, mai jos de cum a fost pretiuíta. Locuitorii satului intr'aceea au juratu resbunare in contra camatariului. Acést'a a voitu se duca economi'a mosiei castigate; dar nimenea dintre sateni nu a voitu se intre in servitiulu seu. In fine si-a aflatu de undev'a unu ingrigitoriu, care dupa câteva dile a si parasitu servitiulu, căci n'a pututu se remana din caus'a tieraniloru esacerbati. Camatariulu a voitu apoi se o venda, dar n'a aflatu cumperatori. A facutu prin urmare, cá mosi'a sè-se liciteze din mana libera, dar' la licitatiune dentre toti căti erau adunati nu a oferitu pentru ea nimenea nimicu. Atunci camatariulu s'a intorsu catra tierani si a disu: „Dati pentru ea cât veti voi — apoi depuneti banii la primariu.“ Nici unulu din tierani nu a voitu inse se ia mosiia, căci cum se dice, asupra ei zace blastemulu sermanului jefuitu Köpf, si de aceea pe campurile camatariului n'a voitu nimenea se secere in estu anu, si marea aceea de spice cópte remane prada paseriloru ceriului.

* **Cinci mii de stileté!!** Dilele acestea, politi'a din Berlin a fost fórté aprópe a dá peste urm'a unei revolte uriasie, unei conspiratiuni socialiste teribile . . . din norocire inse, a fost numai aprópe de acést'a mare descoperire. Sunt vre-o diece dile de când a sosit, la oficiulu telegraficu din Berlin, o telegrama catra o persóna óre care, cu acést'a contienere: „Nu potu se trimitu adi cele 5000 de stileté, din caus'a unei greutati ce am intempnatu, le voi trimité tocmai mane.“ Atát a trebuitu functionarului telegraficu. Elu pe de o parte opresce telegram'a, ér pe de alt'a raportéza imediatu directorului generalu alu Posteloru si Telegrafeloru, care, la rendulu seu, álérge intr'unu sufietu la prefectulu politiei, denunciandu-i conspirati'a urdita. „Cinci mii de stileté introduse intr'o singara di in Berlin!“ esclama prefectulu politiei, „si tocmai acum cand orasiulu se afla in stare de asediú, opritu fiindu ori ce importu de arme!“ Zelosulu prefectu suna clopotulu, chiama prin telegrama pre toti comisarii si sub comisarii de politie, vestesce pe comandantulu de piatia, pe ministrulu de interne si de resboiu, pe toti capitani de bariera; pornesce indata 80 de patrule in tóte directiele orasiului pentru a puté innabusi mai sigur acea gigantica revolta, si pentru a puté pune man'a pe acele 5,000 de stileté, ascutite pe amendoue partile, si póte si otravite. Dupa o truda si alergatura de vre-o optu óre, dupa ce s'au schimbatu sntimi de telegrame, cutreerandu tóte stradele orasiului nemancati si nebeuti, agentii politienesci in fine au datu de urm'a grozaviei conspiratiuni si éta cum: Unu friseru mai insemnatu din Berlin comanda-se la o fabrica de marfuri de cauciucu din Hamburg, 5000 de bucati de ace de cauciucu in forma de stiletu, cum se póta si pe la noi de catra dame, si care tóte erau destinate pentru capetele frumúse ale blondineloru germane, fara distinctiune de nuantie poliice. Nu se scie inca daca guvernulu va dá permissiune sè-se introduca o cantitate asia de mare de stileté, fia chiar de cauciucu. Éta cât de primejdiose au ajunsu damele prin toalet'a loru. Si se ne ferésea Ddieu de o noua inventiune de imitatiuni de tunuri destinate pentru toalet'a dloru, fiindu că, in asemenea casu, s'ar puté intemprá sè-se alarmeze intr'o di intrég'a Europa. „Rsb.“

* **Obiceiuri orientale la méssa.** Obiceiurile Sudaniloru la méssa sunt fórté uricióse pentru caletori. Cá toti orientalii, asia nici locuitorii Sudanului n'au

furculiție, ci manacă cu degetele, fara a-si impune orecare margini in acest obicei. Turculu manacă frumos numai cu trei degete dela man'a drepta, pe care le spala si de douedeci de ori pe di, pe cand cea stanga servesece numai pentru lucrări murdare. De altcum poporul turcu intrebuintieza degetele numai la unele bucate; mai desu mananca elu cu lingur'a; in casulu din urma, dupa ce a luatu din bucate, suge bine lingur'a si apoi o arunca cu sgomotu pe mēsa cu unu gestu mandru si despretiutoriu. Cand vré se imbuce a dou'a óra, trebue se o ridice din nou. Sudanesulu din contra iea o bucata de pane — diu grane de durrah — cu primele trei degete ale manei drepte, scóte cu panaa, ca cu o lingura, din tróc'a comuna si si-umple gur'a cât póte. Ospetiulu consta de ordinariu dintr'unu singuru felu de bucate, care se pune pe pamentu séu pe unu straiu. Tóta societatea siéde cu piciórele incruisiate impregiurulu straiului si mananca cu lacomie pana mai e ceva in tróca. Bucátile de carne se rupe mai antaiu cu manile, inainte de a se intrebuintia dintii. Obiceiulu cere, cá omulu sē-si indópe gur'a si se manance cât se póte de iute. Dupa ospetiu fiacare orientalu si-linge bine degetele, si-sterge bine man'a si gur'a pe haina, si se silesce sē-si arate multiamirea interna prin acele tonuri neestetice, care sunt condamnaté la mesele ómeniloru civilisati. Acestu obiceiu domnesce si la Cabili, pentru cari este o insulta daca óspetii nu dau acele tonuri, cáci acesti'a se arata atunci nemultiamiti cu ospetiulu. Dupa fiacare tonu, societatea raspunde: „Se fie de bine,“ ca la noi dupa strenutatu. „A. C.“

* **Eróri de tipariu.** In nrulu 32 alu fóiei nóstre s'au stracuratu in articulu intitulatu „Reflessiuni“ etc., si anume pe pagin'a 251 colón'a prima alinea penultima se dice: „manēt altá mente repostum“ in locu de: „manēt altá mente repostum“; aceeași colóna alinea ultima s'a disu „stabilimentu seculariu,“ in locu de „stabilimentu sanitariu“; ér in numerulu 33 pagin'a 266 colón'a a dou'a aline'a ultima s'a disu „Pentru comitetulu parochialu“ in locu de: „Pentru comitetulu protopresviteralu“

Concursé.

Pentru 2 eventualminte 3 stipendie de câte 200 fl. v. a. din fundatiunea „Elena Ghiba Birt“, ce au devenitu in disponibilitate, se escrie concursu pana la **15/27 septemvre a. c.**

Recurintii, cari potu fi in sensulu testamentului fericitei fundatóre, din comitatele Aradu, Bihoru, Bichisiu ori Cianadu, au se produca urmatórele documente:

a) documentu cá sunt de religiunea ortodocsa orientala si de nationalitate romani ori greci;

b) documentu cá sunt orfani seraci, séu cá parintii loru nu dispunu de mijlócele materiali trebuintiósé, pentru intretienerea loru la scóla;

c) documentu cá au terminatu celu pucinu clasele elementare cu resultatu bunu, cu portare morala buna, si astfelu s'au promovatu in clase mai inalte; cei cu pregatiri mai inalte vor avea preferintia.

d) Rudeniile fericitei fundatóre vor fi preferiti între cei cu calificatiune egala.

Aradu 15/27 augustu 1879.

Ioanu Metianu
Episcopulu Aradului.

Pentru statiunea invetiatorésca din **Spatt'a** comit. Carasiu, provediuta cu emolumentele anuali de 52 fl. 50 cr., 18 hectolitre 44 litre si 60 centilitre, din care 6 hectolitre 14 litre si 90 centilitre grâu si 12 hectolitre 29 litre si 79 centilitre cucuruзу, 15 metri si 17 centim. de lemne, 56 chilograme clisa (lardu), 28 chilograme sare, 8 chilograme 40 dgr. lumini, 4 jug. pamentu, cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru, — se escrie concursu pana la **8 septemvre a. c.** cand se va tiené si alegerea. — Recurentii sunt avisati recursurile loru provediute cu testimoniu de preparandia si de calificatiune ale substerne inspectorului cercualu alu Secasiului Reverend. D. Procopiu Lelescu in Visma per Lugos-Szekás (Temes-megye) pana 7 septemvre a. c. si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. biserica din Spatt'a, spre documentarea desteritatii in cantare si tipicu.

Spatt'a in 12 aug. 1879.

Vincéniu Miculu m. p. pres. Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine **Procopiu Lelescu** inspect. scol.

Pentru statiunea invetiatorésca din **Radmanesci** comit. Carasiu provediuta cu Emolumentele anuali de 133 fl. 36 cr. v. a., in care suma este computata si clis'a, sarea si luminárele; apoi 12 meti grâu, 20 meti cucuruзу in bómbe, 4 jugere de pamentu, 1 fénatiu si 3 aratoriu, 8 orgii lemne de focu, din cari are a se incaldi si scól'a. Camara si stalau si dela imormentári unde va fi chiamatu 20 cr.

Terminulu de alegere va fi in **16 septemvre a. c. st. v.** pana cand aspirantii sunt avisati recursurile loru provediute cu documintele necesarii ale substerne inspectorului de scóle alu cercului Secasiului Rev. D. Procopiu Lelescu in Vism'a per Lugos-Szekás (Temes-megye) si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. biserica in Radmanesci spre documentarea desteritatii in cantu si tipicu.

Radmanesci, 16 aug. 1879.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine **Procopiu Lelescu** inspect. scol.

Pe statiunea invetiatorésca din **Benceculu romanu** provediuta cu emolumentele: 97 fl. 61 cr., 32 chible de grâu, $2\frac{3}{4}$ jugere de livada, 5 fl. pentru scripturistica, 6 fl. pentru conferintie, 6 orgii de lemne, din care are a se incaldi si scól'a, cortelu liberu cu intravilanu de $\frac{1}{2}$ jugu, se escrie concursu pana in **9 septemvre a. c.**, cand se va tiené si alegerea.

Recurrentii au pana in 7 sept. a. c. diminéti'a a trimite inspectorului de scóle recursurile loru provediute cu testimoniu din preparandia, si de calificatiune, apoi de moralu si de nascere, si a se presentá in biserica in vre-o Dumineca séu serbatóre spre documentarea desteritatii sale in cantari si tipicu.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine **Mel. Dreghiciu** m. p. prot. Thimis.

Pentru statiunea invetiatorésca gr.-or. **Donceni** din inspectoratulul Ieropoliei, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **14 septemvre a. c. st. v.**

Salariulu invetiatorésca 80 fl., 4 cubule de grâu, 4 cubule de cucuruзу, 1 chila de fasola, 5 magi de fēnu, 8 orgii de lemne, quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, au se-si provéda recursele cu testimoniu de prepařandia, de

cualificatiune si atestatu de moralitate, si adresate comitetului parochialu, le voru trimite inspectorului scolariu Nicolau Beldea in Borosineu — care este si post'a ultima — celu multu pana in 12 septembrie a. c. st. v., cele mai tardiu intrate nu se voru luá in consideratiune.

Donceni, 14 aug. 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea** inspect. scol.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din **Ictaru**, prin acést'a de nou se escrie concursu cu terminu de alegere pe **30 septembrie a. c. st. v.**

Emolumentele: 60 fl. v. a., 12 meti de grâu, 12 meti de cucuruza in bombe, 6 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a, 4 jugere de pamentu si locuintia libera.

Recursele ajustate conform prescrieloru statutului organicu, si adresate respectivului comitetu par. sunt a se trimite parintelui protopopu G. Cratiunescu in Belincz; éra recurentii au a se produce in biseric'a din locu in cantari si in tipicu.

Ictaru, 12 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **G. Cratiunescu** prot. si inspect.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci vacante din comun'a **Belincz**, — protopopiatulu Hassiasului — se deschide concursu, cu terminu de alegere pe **Duminéc'a din 9/21 septembrie a. c.**

Emolumentele sunt: 100 fl. v. a., locuintia libera cu $\frac{3}{4}$ lantiu de pamentu intravilanu si 4 lantie estravilanu, 6 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a **Hassiasiu**, — protopopiatulu Hassiasului — se escrie concursu, cu terminu de alegere pe diu'a de **23 septembrie st. vechiu a. c.**

Emolumentele sunt: 100 fl. v. a., locuintia libera cu $\frac{1}{2}$ lantiu de gradina, 3 lantie de pamentu extra- si $\frac{1}{2}$ lantiu intravilanu, câte $\frac{1}{4}$ de metiu de bucate — parte grâu, parte cucuruza — dela 95 de case, 6 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a; 5 fl. pausialu, 5 fl. pentru conferintie.

Nepotendu-se deplini parochi'a de cl. III din **Hassiasiu** la prima alegere din 29 iuniu a. c. din cauza cá n'a fost decât numai unu recurentu: drept'aceea prin acést'a se publica de nou concursu, cu terminu de alegere pe diu'a de **23 septembrie st. vechiu a. c.**

Emolumentele sunt: Platiu par. de $\frac{1}{2}$ lantiu intra- si $\frac{1}{2}$ estravilanu, un'a sessia par. de 30 de lantie, parte aratoriu, parte fénatia; câte un'a mesura de cucuruza in bómbe si stol'a indatinata dela 95 case.

Doritorii de a ocupá vre unulu din aceste posturi sunt avisati a-si trimite recursulu, — instruat conform prescrieloru statutului org. — la oficiulu protopresbiteralu in Belincz, si a se presentá in vr'o Duminéca ori serbatóre la biseric'a din respectivele comune, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Din incredintiarea respectiveloru comitete parochiali:

Georgiu Cratiunescu
prot. si inspect. cercualu de scóle.

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a **Zsupunesci** et filia **Belosesci** protopresbiteratulu gr. or. alu Fagetului se escrie concursu cu **terminulu de trei septemani** dela prim'a publicare in acést'a fói'a.

Emolumentele sunt: 60 fl. bani, 10 meti grâu, 20 meti cucuruza, 100 punti clisa, 50 punti sare, 12 $\frac{1}{2}$ punti lumini, 8 orgii lemne, din care are a se incaldi si scól'a, quartiru liberu cu 1 jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá postulu acest'a au se-si substérna recursele instruate in sensulu statutului org. bis. si adresate com. parochialu domnului protopresbiteru tractualu Atanasiu Ioanovicu in Fagetu, pana la terminulu indicatu.

Zsupunesci et Belosesci 8 iuliu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu dela scól'a confessionalu gr. or. din comun'a **Margina** et filia **Zoranu**, protopopiatulu Fagetu, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pana la **16. septembrie st. v. a. c.**, in care di va fi si alegerea.

Emolumentele sunt: 126 fl. v. a. banii, 100 punti clisa, 100 punti sare, 15 punti lumini, 20 meti grâu, 20 meti cucuruza, 10 orgii lemne, pausialu de scrisu 3 fl., pentru conferintia 6 fl. v. a., quartiru liberu cu gradina de unu jugeru.

Recerintiele pentru competentii sunt: cualificatiune conform § 13 din „stat. organicu“, testimoniu de moralitate si botez gr. or., se scie tipiculu bisericescu si cantarile. Recursele astfeliu instruate suntu de a se adresá oficiului protopresbiteralu rom. gr. or. in Fagetu.

Margina et filia Zoranu in 18 iuliu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Pentru statiunea de invetiatoriu din comun'a **Fárasesci** protop. Fagetului se escrie concursu pana la **23 septembrie 1879 st. v.** Emolumentele sunt: 42 fl. banii, 15 meti grâu, 15 meti cucuruza, 100 punti clisa, 50 punti sare, 12 $\frac{1}{2}$ punti lumini, 8 orgii lemne, quartiru liberu cu 1 jugeru de pamentu. Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recursele sale instruate in sensulu § 13 din stat. bis. adresate com. par. se le substérna oficiului protopresbiteralu din Fagetu.

Fárasesci in 12 augustu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a **Povergin'a**, protop. Fagetului se escrie concursu cu terminulu pana la **9 septembrie st. v. a. c.**, cand se va tiené si alegerea. Emolumentele sunt: 43 fl. v. a. banii, 8 meti grâu, 16 meti cucuruza, 50 punti clisa, 50 punti sare, 8 orgii lemne, 12 punti lumini, 3 jugere pamentu, quartiru cu gradina de unu jugeru. Doritorii de a competá pre acést'a statiune sunt avisati recursele sale instruate conform § 13 din stat. org. ale substerne oficiului protopresbiteralu din Fagetu.

Povergina in 20 iuliu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Nr. 1344

280 scol.

Concursu pentru compunerea cartilor de școlă.

Consistoriulu, dorindu, sè-se compuna carti de școlă (manuale, compendie) conform planului de invetiamentu ce l'a esmisu sub 10 ianuaru 1877 Nr. 61/1 scol. prin acèst'a publica concursu cu premie, si anume:

1. pentru essercitiile intuitive si gramatica premiu de 200 fl.;
2. unu manualu de șocota premiu 100 fl.;
3. unu manualu de istoria universală natională. si a patriei premiu 200 fl.;
4. unu manualu de drepturi si detorintie civili premiu 100 fl.;

cei cari vor dori se concurga, au se-si trimita opurile loru la consistoriu pana in 1/13 aprile 1880.

Cu autorii opurilor de premiatu se va face acordu, de dupa care, pre langa unu onorariu, se dee Consistoriului a ingriji tiparirea si distribuirea editiunei prime. La casu de a dou'a editiune, are sè-se face acordu nou.

De la zelulu invetiatoriloru, pretiloru, inspectoriiloru, protopresbiteriloru si a tuturoru barbatiloru nostri in functiuni bisericesci si scolare, spéra acestu Consistoriu că la terminulu amintitu vor incurge opuri numerose.

Aradu, din șiedinti'a consistorială a senatului de școle ținuta in 19 iuliu 1879.

Ioanu Metianu
episcopu.

Se escrie concursu pentru ocuparea statiunilor vacante invetiatoresci din tractulu Beiusiului:

1. *Didisieni*, cu emolumintele: 105 fl., 13 cubule de bucate, 6 orgii de lemne; terminulu de alegere **8 septemvre a. c.**

2. *Hinchirisu*, cu 84 fl., 8 cubule bucate si 6 stanzeni de lemne; terminulu **14 septemvre a. c.**

Recurentii voru avé a-si trimita documintele sale pana la terminele de mai sus la subscrișulu inspectoru in Beinsiu (Belényes).

Beinsiu in 11 augustu 1879.

Pentru comitetulu parochialu **Vasiliu Papp** prot. insp. de școle.

Pe statiunea invetiatorésca gr.-or. din *Finisiu* inspectoratulu Ienopoliei se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **8 septemvre a. c. st. v.**

Salariulu invetiatorescu 120 fl. v. a., 6 cubule grâu, 6 cubule cucuruзу, $\frac{1}{4}$ sesiune pamentu aratoriu, 7 orgii de lemne, din care are a se incaldi si școl'a, cortelulu si gradina de semanatu.

Doriterii de a ocupá acèsta statiune au se-si provéda recursele cu testimoniu de preparandia, de calificatiune si atestatu de moralitate, si adresate comitetului parochialu, se le trimita inspectorului Nicolau Beldea in Borosineu — care e si post'a ultima — celu multu pana in 6 septemvre a. c. st. v., cele mai tardiu intrate nu se vor luá in consideratiune.

Finisiu, 13 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea** inspect. scol.

Pentru deplinirea definitva a statiunei invetiatoresci dela școl'a a II paralela gr.-or. rom. din comun'a *Tauti* protopopiatulu Siriei, (Világos) inspectoratulu Agrisiului, cott. Aradu — se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **29 augustu a. c. st. v.** Emolumintele sunt: bani si pretiulu naturaleloru 200 fl. v. a., 10 orgii de lemne, din cari are a se incaldi si școl'a, 10 fl. v. a. pentru conferintia, cuartiru cu gradina de legumi si tacse dela imormentari. Doritorii de a ocupá acestu postu sunt poffiti a-si trimita recursele pana la 26 aug. v. inspectorului scol. per Pankota in Szölös-Csigherél purtandu adres'a comitetului parochialu, cari au a fi ajustate: cu testimoniu preparandialu, cei cu testimoniu de calificatiune vor fi preferiti si cu atestatu despre ocupatiunea de pana aci si despre moralitate, — éra pana la alagere au a se presentá la s. biserica din locu in vre-o Dumineca ori serbatóre ca se-si arete desteritate in cantare si tipicu.

Tauti 5 aug. 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Demetriu Pop'a** inspect. scol.

Pentru ocuparea urmatóreloru statiuni invetiatoresci vacante din tractulu protopresbiteralu alu Halmagiului cu terminulu de alegere din **26 augustu (7 septemvre) 1879**, si anume:

a) Pentru statiunea de invetiatoriu la a III clasa normală din *Halmagiu* cu salariu anualu de 500 fl. v. a. si 40 fl. v. a. pentru lemne, cari se solvescu in rate trilunarie decursive; — dela recurrentii pe acèsta statiune se pretinde pre langa documintele preserise se produca si testimoniu că a absolvatu celu putinu 4 clase gimnasiale.

b) Pentru statiunea de invetiatorésa din *Halmagiu* cu salariu anualu de 400 fl. v. a., 40 fl. relutu de lemne, si cuartiru liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá vre unulu din aceste posturi sunt avisati a-si trimita recursele loru instruite conform statutului organicu la subscrișulu inspectoru scolaru pana in diu'a sus atinsa a alegerei.

Comitetulu protopresbiteralu

alu *Halmagiului*.

In contielegere cu mine **Ioanu Groza** protop. si insp. scolaru.

Pe statiunea invetiatorésca gr.-or. din *Iosasiu* inspectoratulu Ienopoliei se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **9 septemvre a. c. st. v.**

Salariulu invetiatorescu 150 fl. v. a., 5 cubule grâu, 5 cubule cucuruзу, 8 orgii de lemne, din care este a se incaldi si școl'a, cortelu si gradina de semanatu.

Doritorii de a ocupá acèsta statiune au se-si provéda recursele cu testimoniu de preparandia, de calificatiune si atestatu de moralitate, si adresate comitetului parochialu, sè-se trimita inspectorului Nicolau Beldea in Borosineu — care e si post'a ultima — celu multu pana in 6 septemvre a. c. st. v., cele mai tardiu intrate nu se vor luá in consideratiune.

Iosasiu, 13 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea** inspect. scol.

Pentru stațiunea invetiatorească din comună **Costeiu** protopresbiteratul gr. or. alu Fagetului se escrie concursu cu *terminulu de trei septemani* dela prim'a publicare in acēsta fōia.

Emolumentele sunt: 315 fl. v. a. bani, 8 orgii de lemne din care se va incaldi si scōl'a, cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se-si subscerna recursele instruate in sensulu statutului org. bis. si adresate com. parochialu domnului protopresbiter tractualu Atanasiu Ioanovicu in Fagetu, pana la terminulu indicatu.

Costeiu in 8 iuliu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Pentru parochi'a vacanta din comună **Bucovetiu** protopresbiteratul gr. or. alu Fagetului, se escrie concursu cu *terminulu de patru septemani* dela prim'a publicare in acēsta fōi'a.

Emolumentele sunt: un'a sesiune urbariala estravilana, dela 130 de case birulu si stol'a usuata.

Doritorii de a ocupá acēsta parochia au recursele sale instruate conform § 13 din stat. org. bis. si adresate com. parochialu ale substerne dnului Atanasiu Ioanovicu protopresbiteru in Fagetu.

Bucovetiu 8 iuliu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Pentru stațiunea invetiatorească din **Bocsigu** in inspectoratulu Buteniloru prin acēst'a se escrie concursu cu terminu de alegere pre *2 septemvre a. c.* pana candu recurrentii si voru substerne recursurile sale comitetului subscrisu — pe calea oficiului inspectorale si se voru presentá vre odata in biserica spre a-si aretá desteritateea loru in cantari si tipicu.

Emolumentele incopciate cu acēsta stațiune sunt a) 150 fl. in bani, b) pentru curatoratulu scōlei 8 fl., c) pentru scripturistica 6 fl., d) 14 sinice bucate, 7 grâu, 7 cucuruzu, e) 8 stangini de lemne, din cari se-si incaldiēsc si scōl'a.

Bocsigu, la 12 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Constantinu Gurbanu** ppbiteru insp. cerc. de scōle.

Pentru stațiunea invetiatorească din comună **Hauzesci**, protopresbiteratul gr. or. din Fagetu, se escrie concursu cu *terminulu de trei septemani* dela prim'a publicare in fōi'a „Biserica si Scōla.”

Emolumentele sunt: 42 fl. bani, 8 meti grâu, 16 meti cucuruzu, 50 punti clisa, 50 punti sare, 12¹/₂ punti luminari, 8 orgii lemne, din care se va incaldi si scōl'a, cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá postulu acest'a au se-si substerna recursele instruate in sensulu statutului org. bis. si adresate com. parochialu domnului protopresbiter tractualu Atanasiu Ioanovicu in Fagetu pana la terminulu indicatu.

Hauzesci 8 iuliu 1879.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Se escrie concursu pentru deplinirea posturilor invetiatorești in urmatōrele comune din comitatulu Bihorului, ispektoratulu Cefei, si anume:

1. **Sant Nicolaulu romanu** la a II scōla paralela elementara cu terminu de alegere pe duminēc'a din *26 augustu st. v. a. c.* Salariulu anualu: 300 fl. v. a., 4 carausii pentru lipsele invetiatoriului, 1/2 din stolele cantoralu si cuartiru liberu.

2. **Martihazu**, cu terminu de alegere pe duminēc'a din *26 augustu st. v. a. c.* Salariulu anualu: a) 76 fl., b) 12 cubule de grâu, c) 1/4 sesiune de pamentu, d) 2 orgii de lemne si cuartiru liberu cu gradina de legumi.

3. **Coasdu**, cu terminu de alegere pe *29 augustu st. v. a. c.* Salariulu anualu: a) 40 fl. v. a., b) 16 cubule de grâu, c) 6 jugere pamentu, d) 2 gradini de legumi, e) un'a capitia de fēnu, f) dela tōta cas'a un'a portie de paie si cuartiru liberu.

4. **Gurbediu**, cu terminu de alegere pe *29 augustu st. v. a. c.* Salariulu anualu: a) 100 fl. v. a., b) 24 cubule de bucate, 1/2 grâu 1/2 cucuruzu, c) 8 stangini de lemne pentru invetiatoriu si scōla, d) 6 jugere de pamentu aratoriu, e) pentru cantoratu 5 fl. din banii bisericeii, f) stōlele indatinatē si cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Recurentii la acestea posturi, recursele sale instruate in sensulu stat. org. alaturandu testimoniu de preparandia si cualificatiune, au a le adresá subscrisului inspectoru scalaru in Berecheiu (Barakony) p. n. Cseffa; ér nainte de alegere a se presentá la s. biserica pentru de a-si aretá desteritateea in cantu si tipicu.

Comitetele parochiali.

In contielegere cu mine **Teodoru Papu** inspect. cerc. de scōle.

Pre bas'a decisului V. Consistoriu din 27 iuliu Nr. 319 se escrie concursu pentru ocuparea postului de adiunctu la scōl'a gr.-or. din comună **Foroticu** protopresbiteratul Oravitiei cōttulu Carasiului pre langa emeritulu invetiatoriu Andrei Popovicu pana in *14 septemvre a. c.*

Emolumentele sunt: 175 in bani, 10 meti de cucuruzu, 5 meti grâu si 2 jugere de pamentu. — Recurentii au a trimitē recursele loru instruate in sensulu statutului organicu si adresate comitetului parochialu, Dlui protopresbiteru Iacobu Popovicu in Oravitia pana la terminulu prefiptu.

Foroticu, 1 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protopresbiteru tractualu.

Pentru ocuparea postului de invetiator. u la scōl'a nōstra confessionala rom. gr.-or. din **Caransebesiu**, in protopresbiteratul Caransebesiului se escrie concursu pana in *30 augustu a. c. st. v.*

Cu postulu acest'a este legatu unu salariu fiesu de 300 fl. si jumetate din accidentii. — Doritorii de a ocupá acestu postu au se trimita recursele loru la protopresbiteratul tractualu inzestrate cu urmatōrele documinte, si adeca: 1) Atestatu de botezu. 2) Atestatu despre absolvarea preparandiei. 3) Testimoniu de cualificatiune. 4) Atestatu despre moralitate.

Caransebesiu in 5 augustu 1879 st. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protopresbiteru **Nicolau Andreovicu**.

Pentru următoarele stațiuni invetiatorești vacante din inspectoratul Belului.

1. **Carasau**, emolumintele sunt 84 fl. v. a., 40 fl. v. a. pentru lemne, 16 cubule de bucate, $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz, 1 porție de fână și un'a de paie dela 230 numere, 2 jugere de pamentu și cortelu cu gradina, alegerea va fi în **2 septembrie**.

2. **Capalna**, emolumintele sunt în bani 60 fl. v. a., 12 cubule de bucate, $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz, 2 mesuri de pasula, 6 orgii de lemne, ca mortuariu alu comunei 20 fl., ca inmanuatoriu 20 fl., cortelu și gradina, alegerea va fi în **9 septembrie**.

3. **Chisilaca**, emolumintele sunt în bani 60 fl., 14 cubule de cucuruz, 5 jugere de pamentu aratoriu classa II, 6 orgii de lemne, cortelu liberu cu gradina, alegerea va fi în **8 septembrie a. c.**

Doritorii de a ocupă vre un'a dintre aceste stațiuni sunt avisati a-si trimite suplicele lor inzestrate cu documintele necesare adresate inspectorului cercualu de școle din cerculu Belului D. Iosifu Pintie p. u. Hollod în Gyanta pana înpresera dilei de alegere.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Iosifu Pintia
inspectoru.

Escrisu în sensulu dispusetiunei Vener. Consist. diecesanu de ddt. 16/28. aprilie a. c. Nr. 900 pentru ocuparea postulu de invetiatoreșca la școl'a de fete din **Curticiu** cu terminu de alegere pe **16 septembrie st. v. a. c.** Emolumintele sunt: 300 fl. v. a., 4 orgii de lemne, cortelu liberu și gradina.

Recurentele au se documenteze a) că sunt romane, gr.-orientale, b) că posedu deplinu limb'a romana și magiara, și că în acestea știu scrie ortografice, c) despre portarea morala au se produca atestatu dela comit. paroch. subscrisu și de preotimea locala, unde au fost aplicate pana aci, d) testimoniu de calificatiune și se cunósca perfecta lucrulu de mana. Apoi pana la alegere se-se presinte în comuna, pentru orientarea comitetulu de calitatile ce posedu. Recur-sele adresate comit. paroch. în Curticiu, comitatulu Aradului, cerculu insp. Simandu, se-se trimita inspectorului scolaru Moise Bocșianu la Curticiu. Celea intrande în diu'a alegerii nu se vor primi.

Curticiu, 5/17 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu **Moise Bocșianu** insp. scol.

Nepotendu-se efeptu alegerea de invetiatoriu în comun'a **Ostrovu** — din lips'a recurentiloru, — se deschide de nou concursu cu terminu de alegere pe **2/14 septembrie a. c.** Emolumintele sunt: 1) 250 fl. v. a., 2) pentru pausialu scripturisticiu 10 fl., 3) că spese pentru participarea la conferintiele invetiatorești 15 fl., 4) 2 jugere pamentu aratoriu, 2 jugere livada — pretiuitu în 50 fl. — 5) 1 jugeru gradina intrav., 32 m. cub. de lemne, și cuartiru liberu. Recurentii sub durat'a concursulu, au a se presentá la biserica, spre a dovedi desteritatea ce o posedu în cantari și tipicu; éra recursele providiute cu documintele necesare a le espedá la adres'a inspectorulu de școle — per Kápolnás în Bacamezeu.

Ostrovu, 5 augustu 1879.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu **Laurentiu Barzu** inspectoru de școle.

Ne reesindu nici unu concurentu alesu de preotu la vacant'a parochia gr.-or. din comun'a **Zsen'a**, în protop. Lugosiului, cottulu Carasiului, se escrie de nou concursu, cu terminu pana la **2 septembrie vechiu a. c.** în care diua va fi si alegerea.

Emolumintele parochiale și conditiunile pentru recurenti sunt totu cele publicate în fói'a acést'a sub Nr. 16 etc. din anulu curinte.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu D. protop. tractualu.

Pentru stațiunea invetiatoreșca de a 2 clasa din comun'a **Broseniu**, protopresbiteratulu Oravitiei, Cottulu Carasiului se escrie de nou concursu **pana în 2. septembrie a. c.** Emolumintele sunt:

1. Salariulu invetiatoreșcu în bani	250 fl.
2. Pentru cortelu	50 „
3. Pentru lemne, din care si școl'a are a se incaldi	60 „
4. Ca spese pentru conferintiele invetiatorești	10 „
5. Pentru scripturistica	8 „

La olalta 378 fl.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si adresá recursele instruate conform statutulu organicu, cu atestatele necesare comitetulu parochialu, și a le trimite D. Protopresbiteru Iacoba Popovicu în Oravit'a pana la terminulu prefptu.

Broseniu în 34. Iuliu 1879.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu dlu protopresbiteru tractuala.

Prin dispusetiunea Venerabilulu Consistoriu diecesanu din Aradu ddt. 17/29 maiu a. c. Nrulu 1030. Plen. ordinandu-se deplinirea protopresbiteratulu Aradului, devenitu vacantu prin mórtea protopresbiterulu de buna aducere aminte Ioanu Ratiu, — se deschide concursu cu terminu **pana la 9/21 septembrie 1879.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt

1) Din protopresbiteratu:

- dela tota canuni'a câte 2 fl.;
- dela fiacare preotu unu sinicu de grâu.

2) Din parochi'a Aradului:

- sessiune parochiala în natura;
- birulu preotiescu în bani 300 florini;
- dotatiune actuala dela orasiulu lib. regescu Aradu 285 florini;
- dupa functiunile parochiali cuvenitele venite stolari.

Recurentii au se atesteze, că pe langa știintiele teologice au terminatu cele juridice ori filosofice, séu barem că sunt absoluti de gimnasiu.

Se pretinde dela fiacare se arate, că e binemeritatu prin unu serviciu mai îndelungatu pe terenulu bisericescu și scolaru, fia ca protopresbiteru, ca parochu ori ca profesoru.

Recursurile providiute cu documintele necesari și adresate comitetulu protopresbiteralu alu Aradului, — se-se trimite pana la terminulu de mai sus Comisariulu Consistorialu, preaonoratulu Domnu Ioanu Tieranu protopresbiteru în Lipova (Lippa.)

Datu în Aradu, la 29 iuliu (10 augustu) 1879.

Pentru comitetulu parochialu:

Ioanu Tieranu comisariu consistorialu.	Ioanu Cióra m. p. notariulu comitetulu.
--	---

Pe vacant'a stațiune invetiatorésca din **Bucovetiu** proceduți cu emolumintele anuali de: 136 fl. 50 cr., 5 fl. pentru orpturistica, 10 fl. pentru conferinție, 5 fl. pentru pomaritu, 3 fl. pentru compunerea socotiloru cultului, 30 cr. dela inmormentari, 20 chible de grav, 20 chible de cucuruza, 11 $\frac{1}{2}$ orgii de lemne (din care are a-se incaldi si scol'a) séu 69 fl., 7 jugere de pamentu, cortelu liberu cu gradina de legumi, se deschide concursu pana in **19. augustu a. c.**, pana cand recurinti, carii debue se posiéda si cunoscenti'a limbii magiare, se aviséza a-se presentá in biserica, in vreo duminica séu serbatóre spre documentarea desteritatiú sale in cantare si tipicu, si a substerne recursele loru proceduți cu testimoniú preparandiali si de calificatiune inspectorului de scóle Meletiu Dreghiciu in Timisora.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Meletiu Dreghiciu**, prot. Timis.

Pentru stațiunea invetiatorésca gr.-or. dela scol'a II din comun'a **Siepreusiu**, — inspectoratulu Siepreusiuului, — prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere pe **19 augustu a. c.**

Emolumintele sunt: 1. In bani gata 340 fl., 2. 16 magie de fenu in natura, 3. 12 stangeni de lemne, din care are se-se incaldiésca si scol'a, 4. recuisite de scrisu dupa recerintie, 5. diurne pentru conferinție si 6. quartiru si gradina de legumi.

Doritorii de a fi alesi in acést'a stațiune, au asi substerne recursurile loru instruite in intielesulu statutulu organicu la subsemnatulu inspectoru scolariu pana la 15 augustu, in Siepreusiu (Seprös.)

Dela recurrenti se mai potesce celu pucinu doue clase gimnasiale; precum si de a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre la faci'a locului in sant'a biserica, pentru de a-si areté desteritatea in cantu.

Siepreusiu 29 iuliu 1879.

Mihaiu Sturza
inspectoru scol.

Co'ntielesu cu **Comitetulu parochialu**.

Nepotendu-se indeplini stațiunea invetiatorésca a clasei a III din comun'a **Sieitinu**, prin alegerea publicata si desfta in fói'a „Biserica si Scol'a“ de sub numerii 11, 12 si 13 pe 25 martie (9 aprilie) 1879 din cauza: cá numai unulu au recursu, deci prin acést'a se publica din nou concursu pe **26 augustu a. c. st. v.** in care di se va tiené si alegerea. Emolumintele sunt: in bani 100 fl. v. a., pentru 6 orgii de lemne 60 fl., pentru quartiru 40 fl., scripturistica 6 fl., si 15 jugere pamentu estravilanu; pentru incalditulu scólei comun'a separatu se ingigiesce. — Doritorii, cari voescu a fi alesi au a-si trimite recur-surile instruite cu documintele prescise in statutulu organicu, se fa deprinsi binisioru in limb'a magiara, adresate comitetulu parochialu, se le trimita subsemnatulu inspectoru in Sieitinu; in diu'a alegerei recursurile nu voru fi primite, in decursulu publicării in vre-o Dumineca séu serbatóre a se presentá in biserica, de a-si areté praesa in cantari si tipicu.

Sieitinu, 29 iuliu (10 augustu) 1879.

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea **Teodoru Popovicu** insp. scol.

Conform decisului Venerabilulu Consistoriu eparchialu gr. orient. din Aradu dto 17/29 maiu a. c. Nr. 1133 B. se escrie concursu pe parochi'a a dou'a de nou sistemisata din **Ecica-romana** impreunata cu urmatórele emoluminte: Stol'a usuata dela jumatarea populatiunei romane gr. orient. din enmuna, care face anualminte dela 280 case circa 400 fl. v. a. si birulu 60 meti grau. Pe langa aceste 300 fl. v. a. si cortelu liberu dela comuna pentru care alegandulu parochu va avé a functiuná si cá invetiatoriu in scol'a a dou'a.

Asemenea se escrie concursu si pe capelani'a langa persón'a veteranului parochu de acolo Chirilu Magd'a pe langa fo'osirea de jumetate din intregu beneficiulu parochialu a veteranului parochu, si anume: din sesiunea parochiala, stol'a si birulu dela 280 case.

Doritorii de a ocupá vre un'a din aceste stațiuni sunt avisati a-si substerne petitiunile ajustate cu documintele prescise in statutulu organicu, Dlui protopresviteru tractualu Vincentiu Sierbanu in B. Comlosiu (cottulu Torontalu) pana la 2 septemvre a. c., in care diua se voru efeptuí si alege-ile, cerendu-se dela recurinti calificatiunea prescisa pentru parochie de frunte.

Ecica-romana in 20 iulie 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresviterulu tractualu.

Comitetulu parochialu din comun'a **Mandru'locu** pe bas'a hotaririi sale, avute in 29 iuliu 1879 st. n. cu acést'a escrie si publica concursu pentru deplinierea stațiunei invetiatoresci din locu, carea a devenitu vacanta prin mórtea invetiatoriuului Teod. Suciú. Terminulu pentru alegerea invetiatoriuului este hotaritu pe **29 augustu a. c. st. v.** adeca: pe diu'a serbatórei taerei capului S. Ioanu betezatoriuului. Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 1. Salariu in bani gata 170 fl. v. a. 2. 12 jugere de 1200 stang. patrati pamentu aratoriu de clas'a prima. 3. 12 orgii de lemne din care se incaldiesce si scol'a. 4. Doue curetisce in estensiune de 1 jugeru catastralu. 5. Un'a canepisce in estensiune de 400 patr. stengeni. 6. Un'a fénetia in estensiune de 900 patr. stengeni. 7. Intra-vilanu la scóla pentru legume in estensiune de 825 patr. stang., corteluliberu cu doue odái, stalau si camara. Doritorii de a ocupá acestu postu au a documentá calificatiunea prescisa in statutulu organicu, si cá au portare morala buna; recursele loru astfelu instruite, adresate catra comitetulu parochialu din Mandru'locu sunt a se trimite pana la terminulu alegerei Reverendissimulu Domnu Iosifu Goldisiu, protosinecelu si inspectoru tractualu de scóle in Aradu. — Recurentii cari voru documentá in recursele loru mai multa calificatiune, séu cá, cá invetiatori in functiune deja sunt bine-meritati pe terenulu invetiamentulu deschilinitu voru avé preferintia la alegere; toti acei'a cari recurgu, nainte de terminulu alegerei au a se presentá odata in biserica din Mandru'locu, pentru a-si areté desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Datu din siedinti'a comitetulu parochialu tienuta la 29 iuliu a. c. st. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Iosifu Goldisiu** protosinecelu inspectoru de scóle.